

Polisen

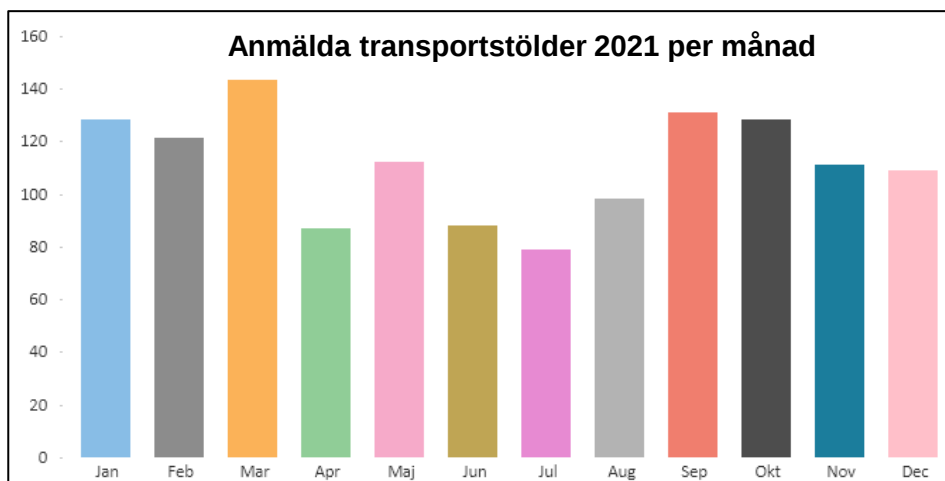
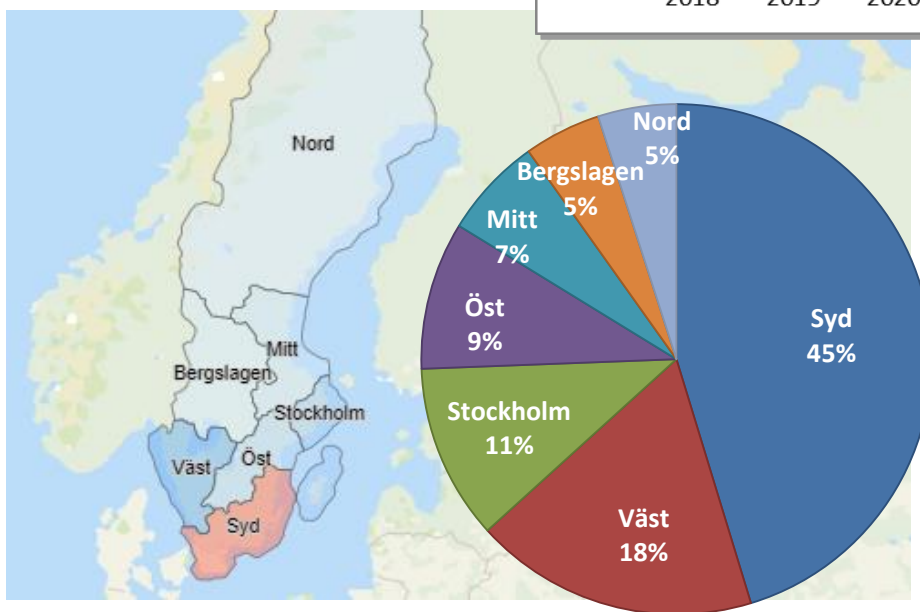
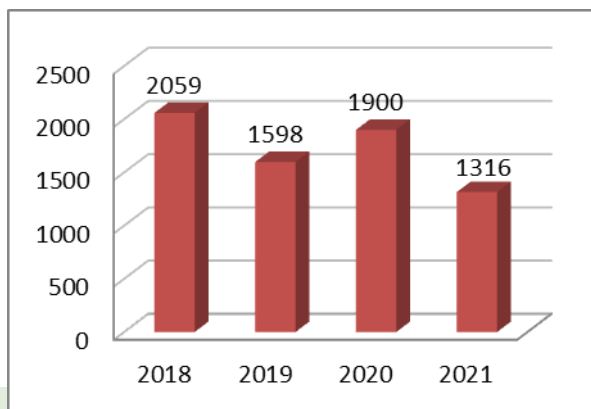
Transportstöld i Sverige

- Årssammanställning 2021

Transportstöder 2021

Sammanlagt har det anmälts **1316** transportstöder under 2021, vilket motsvarar 3,6 stöder per dag. Detta är en kraftig minskning från tidigare år. Region Syd är överlägset hårdast drabbat och står för nästan hälften av alla anmälningar.

Polisen

Transportstölder 2021

Om statistiken

- Statistiken om transportstölder är baserat på anmälda brott under brottskod 9804:
 - "9804 - Stöld ur eller från lastbil, släpfordon, järnvägsvagn eller lastbärare (container eller motsvarande) avsedd för yrkesmässig godsbefordran".
 - Denna kategori består **huvudsakligen av s.k. kapellskärningar** (inkl. försök): Kriminella åker runt mellan olika rastplatser och uppställningsplatser för lastbilar nattetid, skär hål i mjuka kapell och/eller öppnar olåsta/plomberade släpdörrar och lastar över sådant påträffat gods de anser vara stöldbegärligt till egna fordon.
 - Brottskoden inkluderar dock även en mindre del andra sorters stölder, t.ex.: stölder under pågående lossning av gods, tillgrepp and enskilda paket från budbilar dagtid, m.m.
 - En del stöldbrott från lastbilar hamnar av juridiska skäl under andra brottskoder, varpå de ej inkluderas i denna.
 - Stölder av hela släp samt inbrott lagerlokaler/terminalsbyggnader faller under andra brottskoder, brottskoder som huvudsakligen ej relaterar till transportstölder. Därav redovisas dessa ej i denna statistik.
- Sannolikt finns det ett stort mörkertal i statistiken. Detta beror på:
 - Utländska chaufförer som drabbas talar många gånger varken svenska eller engelska och tar ej kontakt med polis.
 - Man "orkar inte" anmäla när t.ex. intrång skett i lastutrymmet på en lastbil utan att tillgrepp har skett, eller när endast ett mindre tillgrepp skett.
 - Utsatta upplever att "anmälan inte leder någonvart".
 - Stulet gods upptäcks vara försvunnet, men det är högst oklart var i transportkedjan det har inträffat, och man väljer istället att endast förlustanmäla.
- Mörkertalets storlek går ej att bedöma.

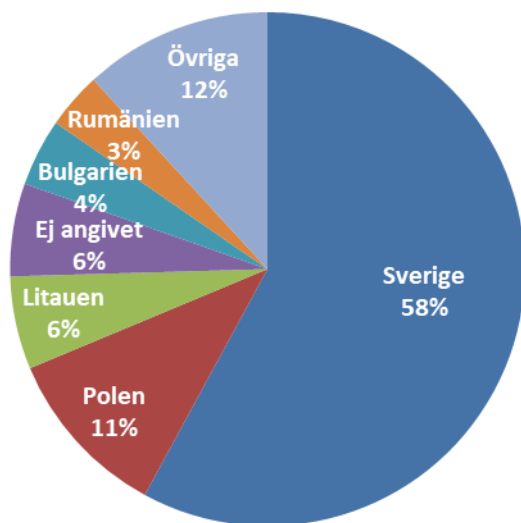
Utländska lastbilar hårt utsatta

- På de svenska vägarna dominerar svenska lastbilstransporter, med över 40 miljoner genomförda transporter per år. Utländska lastbilar genomför endast 2-3 miljoner transporter i Sverige per år.

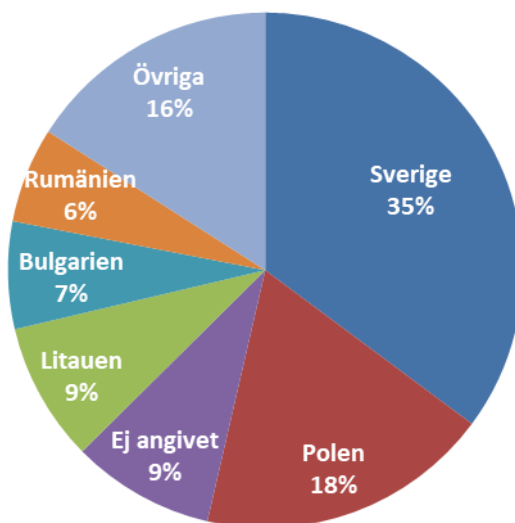
– (TRAFA 2020; TRAFA: Utländska lastbilstransporter i Sverige 2015–2016)

- Trots sin underrepresentation på svenska vägar är nära hälften av alla stöldutsatta lastbilar utländska, och i Region Syd, som står för hälften av alla anmälningar om transportstölder, är 2/3 av utsatta lastbilar utländska.

*Ursprung utsatta lastbilar
i Sverige*

*Ursprung utsatta lastbilar
i Region Syd*

- Troligen beror detta på att utländska lastbilar i större omfattning parkerar för dygnsvila på osäkra uppställningsplatser och i större omfattning kör med mjuka kapell som är lätta att skära upp för tjuven.

Om de kriminella aktörerna

Transportstöld och kapellskärningar begås av ett brett spektrum av aktörer - från oorganiserade tillfällighetsdrivna aktörer till mycket välorganiserade och systematiska nätverk. De mindre organiserade aktörerna kan många gånger verka i närheten av sina hemorter, medan de mer organiserade nätverken arbetar inom mycket stora områden och över flera regioner.

Majoriteten av aktörer är inhemska, boendes och folkbokförda i Sverige. Endast en mindre andel av de som systematiskt engagerar sig i transportstöld utgörs av utländska stödgrupperingar.

Det finns ett flertal mycket väletablerade nätverk i Sverige bestående av organiserade grupper och aktörer. En del av dessa nätverk har egna företag för penningtvätt, äger egna mindre åkerier och fordonsfirmor, har medvetet infiltrerat olika transportbolag och speditörer, samt har väletablerade hälerikanaler mot utlandet där mer eller mindre legitima utländska åkerier nyttjas för uttransport.

Tillvägagångssätt

Mindre organiserade aktörer färdas i 1-2 fordon och arbetar i grupper om 2-3 individer. De åker nattetid runt till olika rastplatser för lastbilar samt andra vanliga platser där lastbilar parkerar för sin nattvila. De skär hål i kapellen, eller bryter plomberingar till lastutrymmen, kontrollerar vad som transporteras och tillgriper vad de kan hitta av värde. En del aktörer kombinerar kapellskärningar med att slanga diesel från lastbilarna.

Mer organiserade aktörer rekognoserar på förhand rastplatser och uppställningsplatser. Ibland agerar de med insiderinformation avseende var högvärdesgoods kommer att finnas. Vid genomförande kan så många som 8 individer med 3-5 fordon vara inblandade med en kombination av personbilar, skåpbilar och lastbilar.

För genomförandet använder sig de mer organiserade aktörerna av vakter i bägge vägriktningarna från brottsplatsen som varnar vid närmande av väktare, poliser eller övriga. Medan en eller fler håller uppsikt för vittnen inne på rastplatsen lastar övriga gods. För lastning av gods kan även palltruckar användas.

De mer organiserade grupperingarna arbetar många gånger med insiderinformation för att veta var och när högvärdesgoods transporteras och parkeras. Dessa grupperingar kan även bryta sig in på terminalområden för stöld, och nyttjar sig ibland av egna dragbilar för att stjäla hela släp som de sedan tömmer på annan plats.

Olika grupper finns och agerar även på många olika sätt i "mellanting" mellan ovan beskrivna mindre och mer organiserade aktörer.

Kapellskärare som blir kontrollerade av polis innan genomförande avbryter oftast sina planer för natten och fortsätter en annan dag. De mer organiserade är mycket vaksamma och kan även avbryta bara de fattar misstanke om att vara observerade.

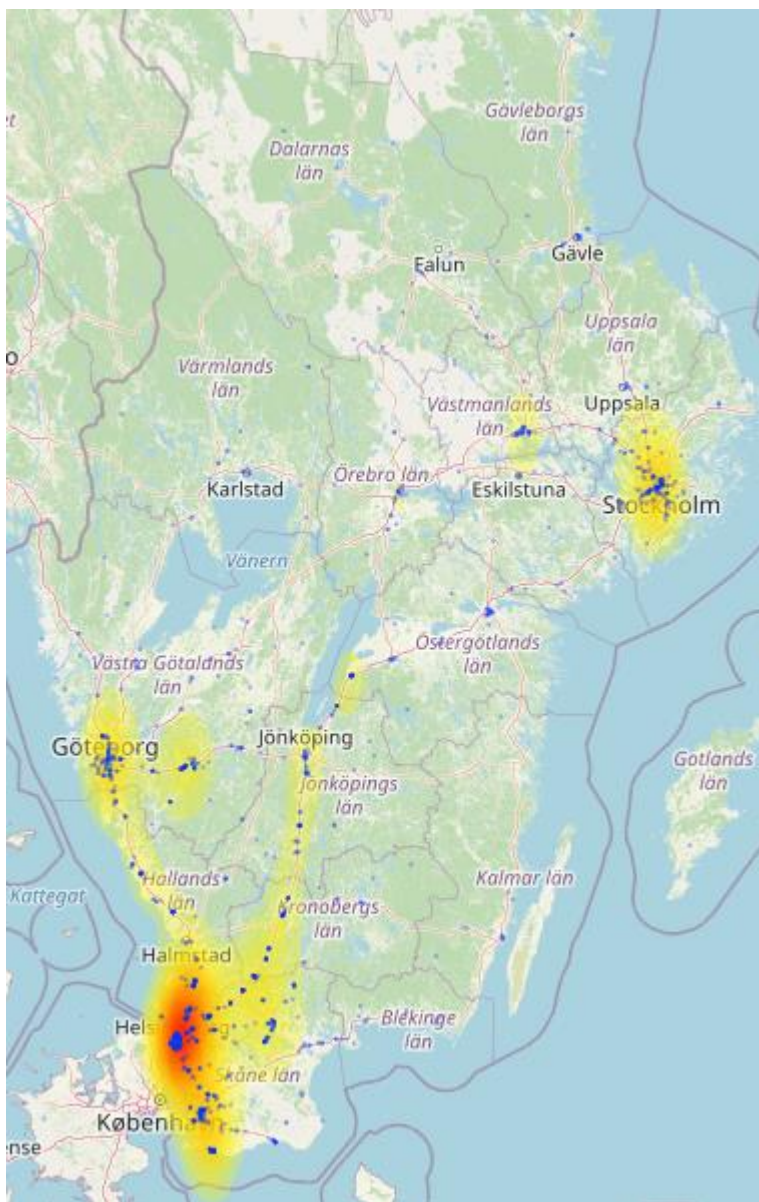
Brottsplatser

Den absoluta majoriteten av anmälda brott sker i södra Sverige. Brotten är koncentrerade kring de stora transportnoderna Stockholm, Göteborg och särskilt Helsingborg.

Nordvästra Skåne med Helsingborg i sitt centrum står för 23% av alla anmälda stölder i Sverige.

Vidare sker stölderna på rastplatser och uppställningsplatser längs de stora motorvägarna.

I södra delen av landet är mer eller mindre alla rastplatser och uppställningsplatser utan inhägnad och tillträdesbegränsning utsatta för brott.

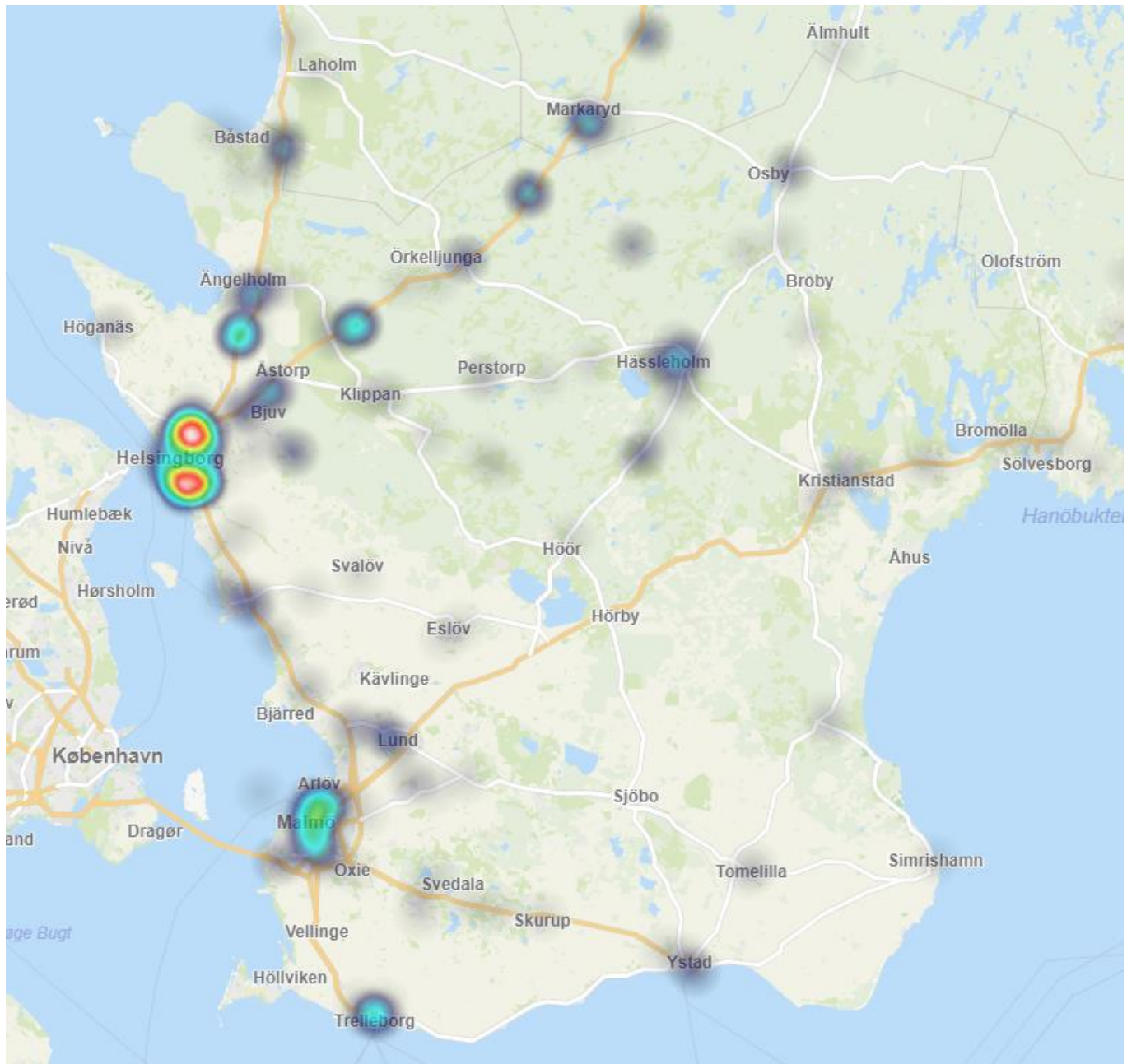

Anmälda brott utan angiven brottsplats finns ej med på kartan

Polisen

Skåne - 2021

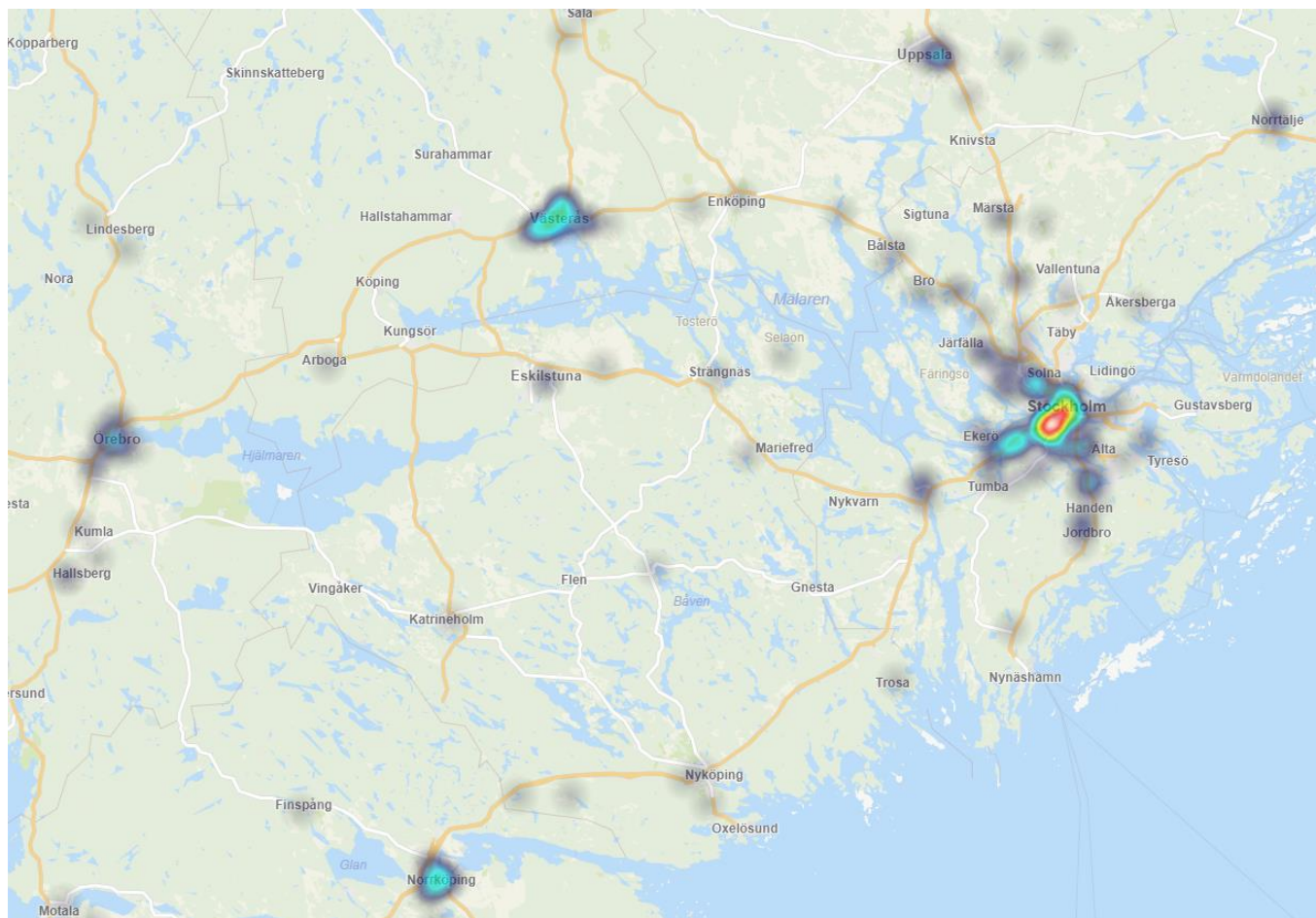

Polisen

A map of Sweden showing the distribution of the common shrew (*Sorex araneus*). The map uses heatmaps to indicate population density, with colors ranging from blue (low density) to red (high density). Major cities and regions are labeled, including Stockholm, Göteborg, Borås, Jönköping, and Halmstad. The distribution is concentrated in the southern and central parts of the country, with notable hotspots in the Stockholm region, around Göteborg, and in the south-east.

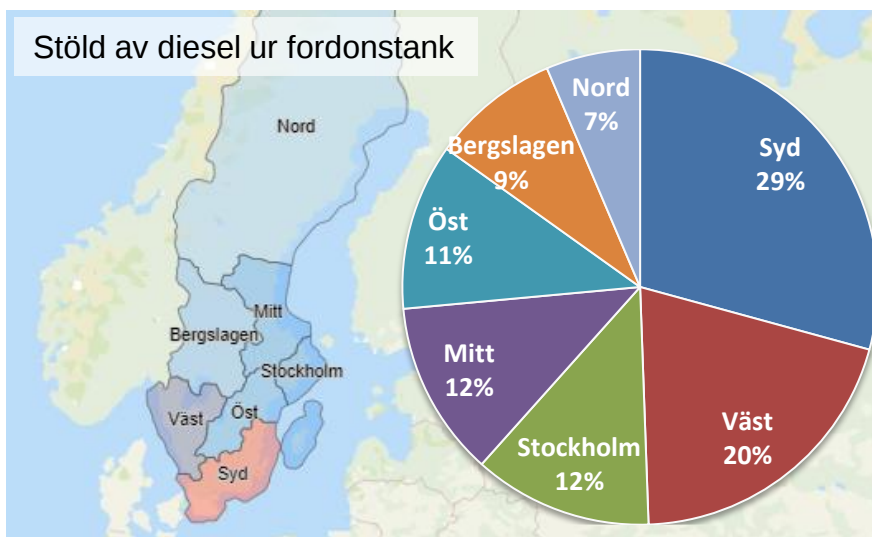
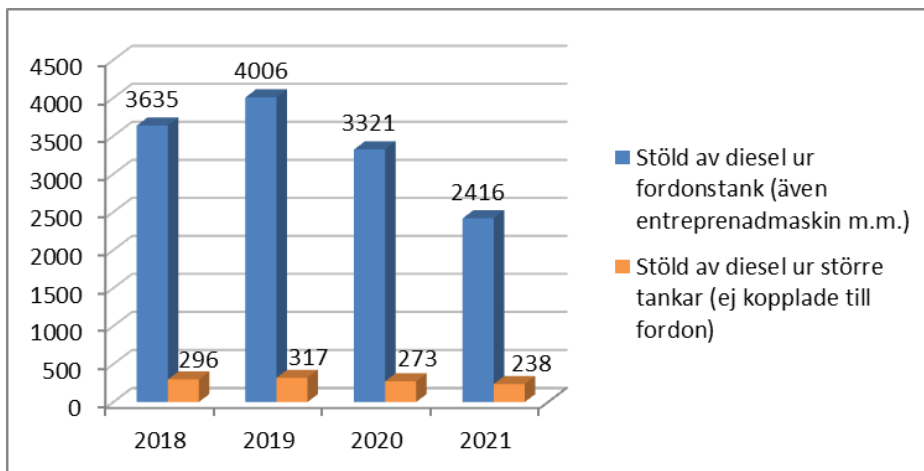
Centrala Sverige – 2021

Polisen

Dieselstölder

Stölder av diesel är också något som drabbar transportnäringen i Sverige i stor utsträckning. En nedgång har dock skett under det senaste året. Stölderna kommer möjligen att öka i takt med stigande dieselpriiser.

Dieselstölder ur fordonstank är inte riktigt lika koncentrerade till särskilda transportnoder och vägsträckor så som transportstölderna är, utan är utspridda över hela landet.

Statistiken är baserad på anmälda brott under brottskoderna:

- 9823 – Stöld av diesel ur fordonstank (även entreprenadmaskin m.m.)
- 9824 – Stöld av diesel ur större tankar (ej kopplade till fordon)

Polisen

Anmäl alltid brott!

Om du är utsatt för eller upptäcker pågående brott

- Larma polisen via **112**
 - Detta gäller även när brottet nyss inträffade
 - *Oavsett hur allvarligt brottet är*
- Konfrontera inte tjuvarna, värna om din egen hälsa

Om du upptäcker att du har blivit utsatt för brott, men det är inte pågående eller alldeles nyligen inträffat

- Anmäl helst via 114 14, annars
 - anmäl via polisen.se

Om du har sett eller hört något som kan hjälpa polisen att utreda, förebygga eller upptäcka brott:

- Tipsa polisen!
 - Ring 114 14, eller
 - Tipsa via polisen.se

Även om inte alla brott är möjliga att utreda är det viktigt för polisen att få så mycket information om brottsligheten som möjligt för att kunna:

- Prioritera sina resurser
 - Fokusera på rätt områden i brottsförebyggande arbete
 - Analysera mönster och länka ihop seriebrottslighet
- ✓ *Den lilla bit information du kanske har kan vara viktig i läggande av ett större pussel!*

Både anmälan och tips via polisen.se är även anpassade för användning via mobiltelefon!

Polisen